

W dniu 15 sierpnia 2024 r. w Kielcach zmarł profesor Zdzisław Jerzy Adamczyk – wybitny historyk literatury, edytor i wykładowca akademicki, wszechstronny badacz życia i twórczości Stefana Żeromskiego.

Urodził się 5 stycznia 1936 r. w Suchedniowie. Był absolwentem polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim (1957), gdzie doktoryzował się w 1971 r.; habilitację uzyskał w 1985 r. w Instytucie Badań Literackich PAN; w 1996 r. otrzymał tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych. Od 1971 r. niemal do śmierci związany był zawodowo z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach; przez wiele lat pełnił tu funkcję dyrektora Instytutu Filologii Polskiej, dziekana Wydziału Humanistycznego, dyrektora Wydawnictwa.

Od 1976 r., kiedy przy Instytucie Badań Literackich rozpoczął prace Komitet Redakcyjny *Pism zebranych* Żeromskiego pod kierownictwem prof. Zbigniewa Golińskiego, był przewodniczącym tegoż Komitetu, edytorem kilkunastu tomów *Pism*, po śmierci prof. Golińskiego redaktorem naukowym wydania. W ramach *Pism zebranych* opracował sześć tomów korespondencji Żeromskiego (2001–2010), pięć tomów utworów literackich (1981–1996) i trzy tomy publicystyki (2015–2017), był współautorem opracowania dwóch tomów dzienników (2021–2023).

Niestrudzenie gromadził dokumenty związane z Żeromskim, by odkłamywać jego biografię. Zweryfikował, skomentował, ustalił wiele faktów dotyczących życia i twórczości pisarza; efekty swoich wieloletnich, skrupulatnie i niemal detektywistycznie prowadzonych badań publikował na łamach czasopism (m.in. w „Pamiętniku Literackim”, „Przeglądzie Humanistycznym”, „Twórczości”) oraz w książkach (m.in. „*Przedwiośnie*” Stefana Żeromskiego w świetle dyskusji i polemik z 1925 roku, wyd. 2. poszerz. Warszawa 1989; „*Przedwiośnie*”. *Prawda i legenda*, Poznań 2001; *Manipulacje i tajemnice. Zagadki późnej biografii Stefana Żeromskiego*, Warszawa 2017). Nie był teoretykiem edytorstwa naukowego, tylko praktykiem – przyjęte przez niego rozwiązania dotyczące sposobu opracowania tekstów dokumentarnych wpłynęły na rozwój polskiego edytorstwa naukowego. Za swoje prace naukowe był wielokrotnie nagradzany (m.in. Nagroda Edytorska Polskiego PEN Clubu, 2013).

Był związany z Towarzystwem Literackim im. Adama Mickiewicza, tutaj zrealizował jeden ze swoich projektów grantowych. Profesor Adamczyk pracował nad edycją pism Żeromskiego także po przejściu na emeryturę. Nie oszczędzał siebie i tego samego — pełnego zaangażowania — wymagał od innych. Jego konsekwencja, powaga i upór stały się gwarantem domknięcia edycji. Pokonany chorobą mógł przekazać ostatnie tomy *Dzienników* znakomitemu zespołowi kieleckiemu, który sam przygotował do pracy i którego wysokie umiejętności edytorskie w pełni akceptował.